

MALTA

QORTI CIVILI

PRIM' AWLA

ONOR. IMHALLEF

LAWRENCE MINTOFF

Seduta ta' I-20 ta' Frar, 2015

Rikors Numru. 1037/2014

Fl-atti tal-Ittra Uffiċjali bin-numru 3477/14

datata 3 ta' Novembru 2014 fl-ismijiet:

Lawrence Fino (443040M)

vs.

Cassar & Schembri (Marketing) Limited (C33174)

Il-Qorti,

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat ir-Rikors Maħluf ippreżentat fis-17 ta' Novembru 2014 mis-soċjetà intimata (minn issa 'I quddiem imsejha "s-soċjetà intimata"), fejn, għar-raġunijiet hemm imfissra, talbet is-sospensjoni tal-eżekuzzjoni taż-żewġ kambjali annessi mal-Ittra Uffiċċiali Nru. 3477/2014 li komplexivament jammontaw għal US Dollars 340,268, liema kambjali mmaturaw it-tnejn li huma fil-5 ta' Mejju, 2014.

Ir-Rikors Maħluf tas-soċjetà intimata jgħid dan li ġej:

Illi s-soċjetà intimata (recte) rċeviet il-preċitata ittra uffiċċiali fejn Lawrence Fino (recte) qed jipprova jakkwista titolu eżekuttiv kontra tiegħu bis-saħħha ta' żewġ kambjali annessi mal-istess ittra fl-ammonti €212,719.95 u €59,418.90 li komplexivament jammontaw għal €272,138.85, liema kambjali mmaturaw it-tnejn fil-5 ta' Mejju 2014;

Illi s-soċjetà intimata (recte) qiegħda tikkontesta l-eżekuzzjoni tal-imsemmija kambjali in vista tal-fatt illi jeżistu raġunijiet gravi u validi għal tali oppożizzjoni ai termini tal-Artikolu 253(e) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta u dana kif ser jiġi indikat hawn taħt:

- a) *Prelimarjament is-soċjetà intimata (recte) qed tiddubita dwar il-veraċità u l-validità ta' dawn il-kambjali minħabba li safejn jaf ir-rappreżentant, hi qatt ma kienet a konjizzjoni ta' dawn il-kambjali u lanqas taf lil Lawrence Fino;*
- b) *Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, din l-istess soċjetà m'għandha l-ebda ħjiel għal dak li jistgħu jirrapreżentaw l-ammonti mitluba lilha;*
- c) *Illi inoltre s-soċjetà intimata (recte) mhijiex f'pożizzjoni li taċċerta ruħha dwar il-firma fuq l-istess kambjali b'dana illi hemm possibiltà kbira illi il-firem ta' dawn il-kambjali, mhumiex ta' rappreżentant ta' Cassar and Sembri (Marketing) Limited.*

Għaldaqstant is-soċjetà intimata (recte) titlob bir-rispett illi din l-Onorabbli Qorti jogħġi għal-ġarbi jew raġunijiet premessi, tissospendi l-eżekuzzjoni tal-imsemmija kambjali in toto u dan ai termini tal-Artikolu 253(e) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta u dan taħt kwalsiasi provvedimenti li jistgħu jidhrulha opportuni.

Rat id-digriet tagħha tad-19 ta' Novembru, 2014, li bih ornat in-notifika ta' Lawrence Fino (K.I. 443040M) u tatu erbat (4) ijiem żmien biex iwieġeb bil-miktub.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat it-Tweġiba Maħlufa ta' Lawrence Fino ippreżentata tat-13 ta' Jannar, 2014 fejn, għar-raġunijiet hemm imfissra, talab lill-Qorti sabiex tiċħad it-talba tas-soċjetà intimata 'I għaliex ir-raqunijiet miġjuba 'I quddiem fir-Rikors Maħluf sabiex din il-Qorti tissospendi l-eżekuzzjoni tal-kambjali mhumiex tajba u suffiċjenti. Ir-Risposta Maħlufa ta' Lawrence Fino tgħid hekk:

Illi r-raġunijiet miġjuba 'I quddiem fir-rikors tagħhom sabiex dina l-Onorabbli Qorti tissospendi l-eżekuzzjoni tal-kambjali mhumiex tajba u suffiċjenti u għandhom jiġu miċħuda;

Infatti s-soċjetà intimata (recte) tqajjem diversi 'dubji' mingħajr bl-ebda mod ma tallega li l-kambjala mhijiex valida jew tajba.

Għal dan l-esponent jirrispondi li huwa avanza flus lis-soċjetà in kwistjoni kontra il-kambjali rilaxxjati (recte) mill-istess soċjetà. Dawk il-kambjali ġew debitament iffirmati minn persuna li kellha ir-rappreżenza tas-soċjetà u li setgħet torbot dik is-soċjetà. Dwar il-kapaċità tal-persuna li torbot is-soċjetà kif għamlet bil-kambjala, ir-rikors ma jqajjem l-ebda kwistjoni. Illi naturament is-soċjetà ma tistax tkun taf lil Lawrence Fino qua soċjetà imma certament li d-direttur tagħha kien jaf lil Lawrence Fino u kkonkluda n-negożju miegħu. Huwa ħa l-flus għan-nom tas-soċjetà u rrilaxxa l-kambjali f'isem Lawrence Fino u skont il-liġi tal-proċedura l-firma tagħmel xhieda tagħha nnifisha sakemm min allegatament ikun iffirma ma jipprendix li dik il-firma kienet falsifikata. Dan certament mhux il-każ u mhux leġittimu li wieħed jipprova jqajjem dubju b'dan il-mod fejn l-ebda dubju ma jista' ježisti, il-firma hija waħda ġenwina u korretta u magħmula mill-persuna li tidher li għamlitha, liema persuna qatt ma ċaħdet dan.

Għalhekk il-kambjali għandhom jiġu eżegwiti.

Rat id-digriet tagħha tad-19 ta' Novembru, 2014 li bih il-Qorti appuntat ir-Rikors għas-smiġħ għas-seduta tal-5 ta' Diċembru, 2015.

Rat l-atti tal-Ittra Ufficijali u tar-Rikors.

Kopja Informali ta' Sentenza

Semgħet ix-xhieda ta' Etienne Cassar rappreżentant u direttur tas-soċjetà intimata.

Semgħet ix-xhieda ta' Lawrence Fino.

Semgħet l-avukati tal-partijiet jittrattaw.

Rat id-digriet tagħha tat-30 ta' Jannar, 2015 fejn ġalliet ir-Rikors għal provvediment għas-seduta tal-20 ta' Frar, 2015.

Ikkunsidrat:

Tqis illi din hija proċedura ai termini tal-Artikolu 253(e) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta fejn kambjali jew *promissory notes* maħruġa skont il-Kodiċi tal-Kummerċ (Kap. 13 tal-Liġijiet ta' Malta) jitqiesu bħala titoli eżekuttivi sakemm il-qorti kompetenti skont il-valur tal-kambjala jew *promissory note*, b'digriet li ma jkunx appellabbi, ma tkunx issospendiet l-eżekuzzjoni ta' dik il-kambjala jew *promissory note* kollha jew f'parti minnha u sew suġġett għal garanzija kif ukoll mingħajrha, fuq rikors tal-persuna li tkun qed topponi l-eżekuzzjoni ta' dik il-kambjala jew *promissory note* kif fuq imsemmi, u li għandu jsir fi żmien għoxrin jum min-notifika tal-ittra uffiċjali li tintbagħha biex tirrendi l-istess kambjala jew *promissory note* eżegwibbli, minħabba li l-firma fuq dik il-kambjala jew *promissory note* ma tkunx tagħha jew tal-mandatarju tagħha jew fejn dik il-persuna tressaq raġunijiet oħra gravi u validi biex topponi dik l-eżekuzzjoni u f'dak il-każ biex persuna teżżeġi l-ħlas ta' dik il-kambjala jew *promissory note* tkun trid tipproċedi b'kawża skont id-disposizzjonijiet tal-Kodiċi tal-Kummerċ.

Tqis illi din hija proċedura preliminari ta' verifika fejn il-Qorti tista' tordna s-sospensjoni tal-eżekuzzjoni ta' kambjala jew *promissory note* bħala titolu eżekuttiv f'każ li minn din il-proċedura preliminari jirriżulta *prima facie* (i) illi l-firma fuq il-kambjala jew *promissory note* ma tkunx ta' min ikun qed jopponi għall-eżekuzzjoni tagħha jew tar-rappreżentant tiegħu; jew (ii) ikunu ježistu

Kopja Informali ta' Sentenza

raġunijiet oħra gravi u validi biex issir oppożizzjoni għal dik l-eżekuzzjoni. F'każ li l-Qorti tordna ssospensjoni tal-eżekuzzjoni tal-kambjala ai termini tal-Artikolu 253(e), biex wieħed ježiġi l-ħlas tal-kambjala dan ikollu jiftaħ kawża skont id-disposizzjonijiet tal-Kodiċi tal-Kummerċ.

Tqis li in kwantu għal firma fuq il-kambjala, is-soċjetà intimata tgħid illi mhijiex f'pożizzjoni li taċċerta ruħha dwar il-firma fuq l-istess kambjali peress li tallega li hemm possibbiltà kbira li l-firem fuq dawn il-kambjali, mħumiex ta' rappreżentant ta' Cassar & Schembri (Marketing) Limited.

Tqis illi s-soċjetà intimata ssejjes it-talba tagħha għas-sospensjoni tal-eżekuzzjoni tal-kambjali biss fuq dubji jew suspecti u fuq id-diffikultà li wieħed mid-diretturi tagħha għandu biex jagħmel l-aċċertamenti tiegħu dwar l-awtenticietà tal-firem fuq il-kambjali. Is-soċjetà intimata tgħid ukoll li hija m'għandha l-ebda ħajjal għal dak li jistgħu jirrappreżentaw l-ammonti mitluba lilha fuq il-kambjali.

Tqis illi l-problemi interni li seta' kien hemm bejn id-diretturi tas-soċjetà intimata, in-nuqqas ta' komunikazzjoni bejn id-diretturi, li wieħed mid-diretturi seta' kien qiegħed jikkonduči n-negożju tal-kumpannija minn wara dahar id-direttur l-ieħor, huma kollha ċirkostanzi li legalment bl-ebda mod m'għandhom jinċidu fir-rigward ta' tranżazzjonijiet li saru ma' terzi li daħlu *in bona fide* f'negożju mas-soċjetà intimata tramite ir-rappreżentant legali tagħha.

Tqis illi ma saret ebda prova, imqar waħda *prima facie*, li l-firma fuq il-kambjali mhijiex dik awtentika ta' Ryan Schembri. Etienne Cassar fix-xhieda tiegħu pprova jikkorrbora s-suspetti u ddubji mqanqla minnu f'dan ir-rigward, billi rrefera għal allegazzjonijiet li kien għamel waqt li kien qiegħed jixhed f'kawża oħra, li Schembri allegatament kien iffalsifika l-firma ta' Cassar fuq kambjali oħra.

Billi allega li Ryan Schembri kien iffalsifika l-firma ta' Etienne Cassar fuq dokumenti oħra li m'għandhomx x'jaqsmu ma' din il-kawża, Cassar bl-ebda mod ma xejjen jew ikkontradixxa x-xhieda ta' Lawrence Fino¹, li kkonferma bil-ġurament illi l-kambjali inkwistjoni kienu ġew iffirmati quddiemu

¹ A fol. 23.

Kopja Informali ta' Sentenza

minn Ryan Schembri, li fil-mument li nġibdu l-kambjali kien direttur u rappreżentant legali tas-soċjetà intimata, kif għadu sallum.

Tqis ukoll li s-soċjetà intimata ma resqet ebda prova li ježistu raġunijiet gravi u validi għal oppożizzjoni ai termini tal-Artikolu 253(e) l-istess soċjetà, ħlief li m'għandha l-ebda ġħiel għal dak li jistgħu jirrappreżentaw l-ammonti mitluba lilha minn Lawrence Fino.

Jista' jkun li Etienne Cassar, id-direttur l-ieħor tas-soċjetà intimata, m'għandux ġħiel ta' x'jirrappreżentaw l-ammonti mitluba lis-soċjetà intimata minn Lawrence Fino. Però ma jistax jingħad li s-soċjetà intimata m'għandha ebda ġħiel ta' x'jirrappreżentaw l-ammonti mitluba lilha minn Lawrence Fino, īadarba n-negozju kien konkluż bejn l-istess Lawrence Fino u rappreżentant awtorizzat tas-soċjetà intimata, li mhux biss ġareg il-kambjali inkwistjoni a favur Lawrence Fino, imma anki ġareg ċekkijiet tal-istess kumpannija Cassar & Schembri (Marketing) Limited² a favur Lawrence Fino għal ammont ekwivalenti.

Tqis illi l-ligi ma tispeċifikax x'in huma r-raġunijiet gravi u validi u dan ma sarx b'xi nuqqas tal-leġislatur iżda intenzjonalment għax il-leġislatur ried iħalli fid-diskrezzjoni tal-Qorti f'liema każżejjiet għandha tilqa' t-talba jew le. “Ċertament li r-raġuni valida m'għandhiex tkun waħda frivola għax kif tgħid l-istess ligi, ħlief fil-każ tal-firma r-raġuni trid tkun gravi u valida u dan jagħmilha čara li persuna ma tistax kapriċċjożżament topponi tali eżekuzzjoni”³.

Però fil-fehma ta' din il-Qorti, il-fatt li is-soċjetà intimata kif inhi mmexxija llum, mhijiex f'pożizzjoni li tivverifika x'jirrappreżentaw l-ammonti mitluba lilha mill-kreditur, dan bl-ebda mod ma jaħti għalih il-kreditur, imma huwa konsegwenza diretta tal-problemi interni li kien hemm u għad hemm fi ħdan it-tmexxija tas-soċjetà intimata.

Tqis illi Lawrence Fino bil-ġurament tiegħu ikkonferma li l-obbligazzjoni li tat lok għall-kambjali inkwistjoni kien self għal perijodu qasir ta' tlett (3) xhur għall-istess ammont indikat fil-kambjali, li

² A fol. 27 u 28.

³ **Giovanni Briffa vs. Ronald Azzopardi** - PA deciża fil-5 ta' Frar, 2008.

Kopja Informali ta' Sentenza

huwa kien għamel lis-soċjetà intimata kif legalment rappreżentata minn Ryan Schembri. Min-naħha tagħha s-soċjetà intimata twieġeb għal dan billi tgħid illi llum ma tinsabx f'pożizzjoni li tivverifika jekk dan huwiex minnu jew le.

Galadarba il-kambjali ġew debitament iffirmati minn persuna li kellha u għad għandha r-rappreżentanza legali tas-soċjetà intimata u li setgħet torbot dik is-soċjetà, u l-fatt li ma tressqux provi konvinċenti illi l-firma fuq il-kambjala mhijiex tar-rappreżentant ta' min qiegħed jopponi għall-eżekuzzjoni tagħha, il-Qorti tqis li ma teżistix xi raġuni gravi u valida skont il-proviso tal-artikolu 253(e) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili (Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta) li tiġġustifka s-suspensjoni tal-eżekuzzjoni taż-żewġ kambjali annessi mal-Ittra Uffiċjali bin-numru 3477/14 datata 3 ta' Novembru 2014.

Decide

Għar-raġunijiet kollha premessi, il-Qorti qegħda tiċħad bħala nfondha fl-ambitu tal-Artikolu 253(e) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, it-talba tas-soċjetà intimata għas-suspensjoni tal-eżekuzzjoni taż-żewġ kambjali annessi mal-Ittra Uffiċjali Nru. 3477/2014, u għalhekk tiddikjara li m'għandux ikun hemm is-suspensjoni tal-eżekuzzjoni tal-istess kambjali. L-ispejjeż kollha ta' din il-proċedura jitħallsu mis-soċjetà intimata Cassar & Schembri (Marketing) Limited.

Moqrija

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----